

.....										
	Kod ucznia									
			-			-				
	Dzień		Miesiąc			Rok				
pieczętka WKK	DATA URODZENIA UCZNIĄ									

**KONKURS POLONISTYCZNY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH**

ETAP WOJEWÓDZKI

Drogi Uczniu,

witaj na III etapie konkursu polonistycznego. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 12 stron i zawiera 13 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które zostały umieszczone w odpowiednim, wykropkowanym pod pytaniem, miejscu.
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Czas pracy:

120 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania:

100

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Motyw przewodni:

„Nazywaj wolnymi nie tych, którzy są wolni za sprawą losu, lecz tych, którzy są wolni przez sposób życia i postępowania” /przypisywane Antoniemu Wielkiemu/

Zadanie 1. (0-2) Dlaczego Józef Piłsudski był nazywany dziadkiem?

- a) Określenie *dziadek* przyłgnęło do późniejszego naczelnika państwa polskiego za sprawą wieku.
- b) Nazwy *dziad* i *dziadek* – odnoszące się do popularnych dowódców – funkcjonowały w wojsku (i to nie tylko polskim, bo też np. francuskim) przez wiele wieków. Dowódca był dla żołnierzy po trosze tym, czym jest ojciec czy dziadek dla syna albo wnuka – autorytetem, wsparciem oraz osobą, która przekazuje tradycję i jest strażnikiem wartości.
- c) Tak żartobliwie nazywano przywódcę, odwołując się oczywiście do rodzaju niemodnych ówczesnie wąsów. To rodzinne określenie, jakie przyłgnęło do Piłsudskiego, nie ma niczego wspólnego ze sferą uczuć i wartości.

Zadanie 2. (0-6) Wejdź w rolę głównego bohatera opowiadania Kornela Filipowicza *Formikarium* i napisz kartkę z pamiętnika (co najmniej 10 zdań). Zawrzyj w niej sugestie moralistyczne, filozoficzne; potraktuj swoją historię jako przykład quasi-przypowieści.

Moja surowa lekcja na temat wolności

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0-5) **Odwołując się do znajomości treści opowiadania Kornela Filipowicza *Formikarium*, odpowiedz na pytanie, czy „swoboda z zapasem” to konieczny warunek wolności. Uzasadnij swoją tezę przy pomocy dwóch argumentów (potwierdzających, negujących bądź wyrażających stosunek ambiwalentny).**

Teza.....

Argument I

.....
.....
.....

Argument II

.....
.....
.....

Zadanie 4. (0-4) **Podkreśl pięć wyrazów niepasujących do treści *Formikarium* Kornela Filipowicza.**

nastolatek   komputer   mrówki   kręgle   kocica z dwoma kociętami   telewizor   pies
szminka   akwarium   prokuratura   formikarium   „Miłośnik przyrody”   burmistrz
państwo   ojciec   miód   zwichnięcie   gimnazjum   papierowe łódki   wolność

Zadanie 5. (0-2) **Bob Dylan został laureatem Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w roku...**

- a) 1982
- b) 2015
- c) 2016

Tekst I

Jak wiele dróg człowiek wciąż musi przejść
by człowiekiem mienić się mógł?
I jak wiele mórz gołąb przebyć ma wszedź
by piasek znów poczuć móc?
I jak wiele musi wciąż wystrzelić kul
by mógł zamilknąć ich huk?
Odpowiedź, mój bracie, unosi wiatr
odpowiedź unosi wiatr

Jak wiele lat łańcuch gór będzie trwać
nim całkiem obróci się w proch?
I jak wiele lat ludzie będą tak trwać
nim wolność przyniesie im los?

I jak wiele lat można odwracać wzrok
i głuchym być na skargi głos?
Odpowiedź, mój bracie, unosi wiatr
odpowiedź unosi wiatr

Jak wiele czasu potrzeba, by człek
zobaczył znów słońca blask?
I jak wiele czasu potrzeba, by człek
usłyszał znów ludzki płacz?
I jak wielu z nas musi zginąć, by człek
zrozumiał, że skończyć z tym czas?
Odpowiedź, mój bracie, unosi wiatr
odpowiedź unosi wiatr

Bob Dylan, *Blowin' in the Wind*, przeł. Filip Łobodziński, dostępne: <http://dylan.pl/index.php/2016/07/13/blowin-in-the-wind/>

Zadanie 6. (0-5) Filip Łobodziński w artykule *Blowin' in the Wind*. Najbardziej chyba obciążona „genetycznie” piosenka... podejmuje problematykę przekładu tekstu. Po uwzględnieniu treści artykułu oraz uważnej lekturze tłumaczenia, zaznacz prawidłowe odpowiedzi.

	prawda	fałsz
Filip Łobodziński stwierdza, że „upoetyzowanie” oryginalnych tekstów to typowa „bólaczka polskich przekładów piosenek”		
Piosenka Dylana nie jest „górnolotna”, lecz jej najprostsze słowa nie powinny wydawać się nam trywialnymi		
W tekście odnajdziemy pytania retoryczne		
Nowe przekłady nie powinny na siłę brzmieć współczesną mową		
Słowo „minoderyjny” określa działanie „buntownicze”; „niewdzięczność”		
Idiom to wyraz, zwrot, wyrażenie właściwe danemu językowi, nie dające się dosłownie przetłumaczyć na inny język		

Zadanie 7. (0-2) Na podstawie znajomości treści lektury *Opium w rosale* odpowiedz, kto wypowiedział następujące słowa:

„Nie można podobać się wszystkim, trudno. A przecież chciałoby się...”

- a) Profesor Dmuchawiec
- b) Melania Borejko
- c) Marta Lewandowska

Zadanie 8. (0-4) W trzech zdaniach złożonych scharakteryzuj obraz PRL-u wylaniający się z *Opium w rosole* Małgorzaty Musierowicz oraz fotografii Chrisa Niedenthala.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 9. (0-2) Zaznacz prawidłową wersję hymnu

- a) Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy
- b) Jeszcze Polska nie zginęła, póki my żyjemy
- c) Jeszcze Polska nie zginęła, póty my żyjemy

Zadanie 10. (0-8) Napisz dodatkową zwrotkę hymnu. Niech wybrane przez Ciebie słowa poruszają inne ważne narodowe/niepodległościowe wydarzenia, oddają te same uczucia współczesnym językiem. Uwzględnij również układ rymów oraz rytm utworu.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 11. (0-4) Zdefiniuj pojęcie peryfrazy oraz przedstaw przykład utworu poetyckiego, w którym odnajdziemy literackie/funkcjonalne wykorzystanie wspomnianej figury stylistycznej.

Peryfraz -

.....
.....
.....

Autor ..... Tytuł utworu.....

Zadanie 12. (0-6) **Przedstaw symbole dominujące w filmach Feliksa Falka i Grzegorza Skurskiego. Scharakteryzuj ich niejednoznaczność.**

Krótką historią jednej tablicy, reż. Feliks Falk

Dominujący symbol.....

Znaczenie.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Chleb, reż. Grzegorz Skurski

Dominujący symbol.....

Znaczenie

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 13. (0-50) **Rozważ w eseju następującą hipotezę: *Wolność jest nawykiem!*? Odwołaj się do różnych tekstów kultury.**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Brudnopis

